

Vademecum wójta, burmistrza, prezydenta

Spis treści

Wykaz skrótów	XV
O Autorach	XXIII
Wstęp	XXVII
Rozdział I. Gmina (Mateusz Karciarz)	1
1. Wprowadzenie	1
2. Istota samorządności	2
3. Zadania własne gminy	4
3.1. Zadania wynikające z ustawy o samorządzie gminnym	5
3.2. Zadania wynikające z ustaw branżowych	6
4. Zadania zlecone gminom	8
5. Gmina w systemie jednostek samorządu terytorialnego	9
6. Tworzenie, łączenie, podział i zniesienie gmin	10
7. Jednostki pomocnicze gmin	12
8. Młodzieżowa rada gminy	14
9. Gminna rada seniorów	15
Rozdział II. Rada gminy (Mateusz Karciarz)	19
1. Wprowadzenie	19
2. Zasady wyborów radnych	20
3. Zasady działania rady gminy	21
4. Wyłączne zadania rady gminy	24
5. Komisje rady	26
5.1. Komisje stałe i doraźne	27
5.2. Komisja rewizyjna	28
5.3. Komisja skarg, wniosków i petycji	30
6. Pozycja prawna i zadania przewodniczącego rady	32
7. Sesje rady gminy	33
7.1. Przebieg sesji rady gminy	34
7.2. Głosowania	34

Rozdział III. Status prawny burmistrza (<i>Mateusz Karciarz</i>)	37
1. Wprowadzenie	37
2. Wybór burmistrza – tryb wyboru	38
3. Niepołączalność mandatu burmistrza (<i>incompatibilitas</i>)	40
4. Podstawa prawna zatrudnienia burmistrza	41
5. Kadencja burmistrza	42
6. Zawieszenie i wygaśnięcie mandatu burmistrza	42
6.1. Zawieszenie mandatu burmistrza	43
6.2. Wygaśnięcie mandatu burmistrza	44
7. Świadczenia przysługujące burmistrzowi po zakończeniu sprawowania funkcji .	46
8. Wynagrodzenie burmistrza	46
9. Obowiązkowe oświadczenia burmistrza	47
9.1. Oświadczenie lustracyjne	47
9.2. Oświadczenia majątkowe	48
10. Rygory antykorupcyjne	49
10.1. Rygory antykorupcyjne w ustawie o samorządzie gminnym	49
10.2. Rygory antykorupcyjne w tzw. ustawie antykorupcyjnej	51
Rozdział IV. Burmistrz jako organ władzy publicznej (<i>Mateusz Karciarz</i>)	55
1. Wprowadzenie	55
2. Organ wykonawczy gminy	55
3. Organ administracji w indywidualnych sprawach	57
4. Kierownik urzędu gminy	59
5. Kierownik urzędu stanu cywilnego	61
6. Organ podatkowy	62
7. Zwierzchnik kierowników jednostek organizacyjnych gminy	62
8. Zgromadzenie wspólników/akcjonariuszy w jednoosobowych spółkach prawa handlowego	63
9. Organ oświatowy	64
10. Zarządzający gminną gospodarką nieruchomościami	69
Rozdział V. Statut gminy i regulamin organizacyjny urzędu gminy (<i>Mateusz Karciarz</i>)	73
1. Wprowadzenie	73
2. Statut gminy	74
3. Regulamin organizacyjny urzędu gminy	78
Rozdział VI. Stosunki między radą gminy a burmistrzem (<i>Mateusz Karciarz</i>)	83
1. Wprowadzenie	83
2. Procedura uchwałodawcza	84
3. Uchwalanie budżetu	85
4. Gospodarowanie mieniem gminy	86

5. Stosunki pomiędzy burmistrzem a przewodniczącym rady gminy	88
5.1. Sesje rady gminy	88
5.2. Podejmowanie czynności z zakresu prawa pracy względem burmistrza	89
6. Ustalanie wynagrodzenia burmistrza	89
7. Stanowienie o kierunkach działania burmistrza, przyjmowanie sprawozdań z jego działalności oraz inne przypadki działalności burmistrza wymagające zgody rady gminy	90
8. Absolutorium oraz wotum zaufania	92
9. Rada gminy a pracownicy urzędu gminy podlegli burmistrzowi	93
10. Referendum w sprawie odwołania organów gminy jako rozwiązanie konfliktu między radą gminy a burmistrzem	94
Rozdział VII. Współpraca ze społecznością lokalną (Mateusz Karciarz)	97
1. Wprowadzenie	97
2. Konsultacje społeczne	97
3. Budżet obywatelski	99
4. Obywatelska inicjatywa uchwałodawcza	101
5. Referendum lokalne	104
6. Organizacje pozarządowe	106
Rozdział VIII. Akty prawa miejscowego (Mateusz Karciarz)	111
1. Wprowadzenie	111
2. Akty prawa miejscowego w hierarchii źródeł prawa	112
3. Rodzaje aktów prawa miejscowego	113
4. Formy aktów prawa miejscowego	117
5. Ogłaszanie aktów prawa miejscowego oraz ich wejście w życie	119
6. Zasady techniki prawodawczej w procesie stanowienia aktów prawa miejscowego	120
Rozdział IX. Podatki i opłaty lokalne (Wojciech Krysztofiak)	123
1. Wprowadzenie	123
2. Kompetencje burmistrza	123
3. Władztwo podatkowe burmistrza	125
3.1. Wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach podatkowych	125
3.2. Zabezpieczenie wykonania decyzji podatkowych	126
3.3. Udzielanie ulg i zwolnień w spłacie zobowiązań podatkowych	127
3.4. Działania burmistrza prowadzące do wygasania zobowiązań podatkowych	128
3.5. Wydawanie indywidualnych interpretacji prawa podatkowego	128
3.6. Współdecydowanie z państwowym organem podatkowym	130
4. Podatki i opłaty lokalne objęte władztwem burmistrza	131
4.1. Podatek od nieruchomości	131
4.2. Podatek od środków transportowych	133

4.3. Opłata reklamowa	134
4.4. Opłata targowa	135
4.5. Opłata miejscowa	135
4.6. Opłata uzdrowskowa	136
4.7. Opłata od posiadania psów	137
4.8. Podatek rolny	137
4.9. Podatek leśny	139
4.10. Opłata skarbowa	140
Rozdział X. Finanse gminy (Grażyna Wróblewska)	143
1. Budżet gminy	143
1.1. Uchwała w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej gminy .	143
1.2. Projekt uchwały budżetowej gminy a rola RIO w fazie projektu uchwały budżetowej	144
1.3. Uchwalanie budżetu gminy	146
1.4. Struktura budżetu gminy	148
1.5. Zmiana budżetu	153
1.6. Wykonanie budżetu i rola RIO w ocenie prawidłowego wykonania budżetu	155
1.7. Absolutorium dla burmistrza	158
2. Wieloletnia prognoza finansowa gminy	161
3. Umarzanie należności publicznoprawnych i cywilnoprawnych gminy	164
4. Dyscyplina finansów publicznych	168
5. Odpowiedzialność burmistrza z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych	171
Rozdział XI. Struktury i jednostki organizacyjne wykorzystywane do realizacji zadań własnych gminy (Jędrzej Jerzmanowski)	177
1. Wprowadzenie	177
2. Jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe	178
3. Spółki prawa handlowego	181
4. Gminne instytucje kultury	189
5. Centra usług wspólnych	190
Rozdział XII. Pracownicy samorządowi (Łukasz Grzybek)	193
1. Definicja pracownika samorządowego	193
2. Prawa i obowiązki pracowników samorządowych	193
2.1. Uwagi wstępne	193
2.2. Wykonywanie poleceń służbowych	194
2.3. Zakaz wykonywania zajęć sprzecznych z obowiązkami ustawowymi	195
2.4. Odwołanie lub rozwiązanie umowy o pracę w przypadku skazania	196
3. System naboru pracowników samorządowych	196
3.1. Ogłoszenie o naborze	198

3.2. Nawiązanie stosunku pracy	198
3.3. Służba przygotowawcza	199
4. Wynagrodzenie pracowników samorządowych	199
4.1. Wynagrodzenie zasadnicze	200
4.2. Dodatek za wieloletnią pracę	200
4.3. Nagroda jubileuszowa	200
4.4. Odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę	201
4.5. Fakultatywne składniki wynagrodzenia pracownika samorządowego	201
5. Wynagrodzenie wójta (burmistrza, prezydenta)	202
Rozdział XIII. Wspólne wykonywanie zadań własnych przez kilka gmin <i>(Łukasz Ciszewski, Łukasz Grzybek)</i>	203
1. Zadania własne gmin	203
2. Formy współpracy międzygminnej służące realizacji zadań własnych	204
2.1. Związki i porozumienia międzygminne – cel powołania	204
2.2. Utworzenie i likwidacja związku międzygminnego	206
2.3. Organy związku międzygminnego	207
2.4. Porozumienie międzygminne	208
3. Stowarzyszenia gmin	209
Rozdział XIV. Nadzór i kontrola nad działalnością gmin <i>(Joanna Frąckowiak)</i>	213
1. Uwagi wstępne	213
2. Nadzór wojewody	214
3. Nadzór RIO	216
4. Nadzór NIK	220
5. Kontrola sądownoadministracyjna	221
Rozdział XV. Kodeks postępowania administracyjnego <i>(Łukasz Grzybek)</i>	225
1. Wprowadzenie	225
2. Wydawanie decyzji administracyjnych	225
3. Wszczęcie postępowania administracyjnego	226
4. Rozstrzygnięcia	228
4.1. Decyzje	228
4.2. Postanowienia	229
5. Środki odwoławcze	230
5.1. Odwołanie	230
5.2. Zażalenie w postępowaniu administracyjnym	231
6. Tryby postępowania	231
6.1. Wznowienie postępowania	232
6.2. Stwierdzenie nieważności decyzji	233

6.3. Wygaśnięcie decyzji administracyjnej	234
6.4. Uchylenie lub zmiana decyzji administracyjnej	235
7. Skargi i wnioski	235
7.1. Skarga	235
7.2. Wniosek	237
Rozdział XVI. Gospodarka komunalna (Jędrzej Jerzmanowski)	239
1. Zakres rzeczowy gospodarki komunalnej	239
2. Sposoby wykonywania gospodarki komunalnej i formy organizacyjno-prawne podmiotów tej gospodarki	239
3. Przekształcenia podmiotów gospodarki komunalnej	240
4. Prywatyzacja gospodarki komunalnej	242
5. Partnerstwo publiczno-prywatne i koncesje na roboty budowlane i usługi	245
Rozdział XVII. Zamówienia publiczne (Tymoteusz Płonka)	249
1. Wstęp	249
1.1. Zasada konkurencyjności i równego traktowania	250
1.2. Zasada proporcjonalności i przejrzystości	251
1.3. Zasada równego traktowania wykonawców z państw-stron Porozumienia WTO	252
1.4. Zasada bezstronności i obiektywizmu	252
1.5. Zasada wyboru wykonawcy zgodnie z przepisami ustawy (zasada legalizmu)	253
1.6. Zasada jawności	254
1.7. Zasada pisemności	255
1.8. Zasada używania języka polskiego	255
1.9. Zasada wyznaczania terminów uwzględniających złożoność zamówienia i czasu niezbędnego na przygotowanie dokumentu	256
1.10. Zasada pierwszeństwa trybów przetargowych	256
2. Tryby zamówień publicznych	257
2.1. Uwagi wstępne	257
2.2. Tryby podstawowe	257
2.2.1. Przetarg nieograniczony	257
2.2.2. Przetarg ograniczony	260
2.3. Pozostałe tryby udzielania zamówień	260
2.3.1. Negocjacje z ogłoszeniem	260
2.3.2. Dialog konkurencyjny	261
2.3.3. Negocjacje bez ogłoszenia	262
2.3.4. Zamówienie z wolnej ręki	262
2.3.5. Zapytanie o cenę	264
2.3.6. Partnerstwo innowacyjne	264
2.3.7. Licytacja elektroniczna	265

3. Zamówienia sektorowe	265
4. Zamówienia <i>in house</i>	267
4.1. Zamówienia <i>in house</i> na gruncie prawa unijnego	267
4.2. Zamówienia <i>in house</i> na gruncie prawa polskiego przed nowelizacją Prawa zamówień publicznych w 2016 r.	268
4.3. Wprowadzenie zamówień <i>in house</i> do ustawodawstwa polskiego	268
4.4. <i>In house</i> klasyczny	269
4.5. <i>In house</i> odwrócony	271
4.6. <i>In house</i> przy wspólnej kontroli	272
4.7. <i>In house</i> pomiędzy zamawiającymi (horyzontalny)	272
4.8. Procedura udzielenia zamówień <i>in house</i>	273
Rozdział XVIII. Gospodarka wodociągowo-kanalizacyjna w gminie (Łukasz Ciszewski)	275
1. Wprowadzenie	275
2. Pozwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej	276
3. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych	278
4. Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków	280
4.1. Procedura podjęcia uchwały	280
4.2. Niezbędna treść regulaminu	281
5. Przygotowywanie i zatwierdzanie taryf wodociągowo-kanalizacyjnych	283
5.1. Wstęp	283
5.2. Pojęcie taryfy	283
5.3. Wniosek taryfowy	284
5.4. Procedura związana z zatwierdzeniem taryfy i wejście w życie taryfy	285
5.5. Charakter prawny taryfy	286
Rozdział XIX. Gospodarka mieszkaniowa w gminach (Zygmunt Jerzmanowski)	289
1. Zadania własne gminy	289
1.1. Zadanie własne gminy w zakresie mieszkaniowym	289
1.2. Podstawy prawne wykonywania gminnej gospodarki mieszkaniowej	289
1.3. Podstawowe pojęcia z zakresu gminnej gospodarki mieszkaniowej	290
2. Gminny zasób mieszkaniowy	291
2.1. Składniki gminnego zasobu mieszkaniowego	291
2.2. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	291
2.3. Zasady wynajmowania lokali z mieszkaniowego zasobu gminy	292
2.4. Zasady ustalania czynszów za lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy	294
2.5. Obowiązki stron umowy najmu lokali mieszkalnych	294
2.5.1. Obowiązki wynajmującego	294

2.5.2. Obowiązki najemcy	295
2.5.3. Obowiązki i prawa stron umowy najmu po jego zakończeniu	296
3. Sprzedaż gminnych lokali mieszkalnych. Wspólnoty mieszkaniowe	296
3.1. Sprzedaż gminnych lokali mieszkalnych	296
3.2. Ustalenie ceny lokalu mieszkalnego	297
3.3. Odrębna własność samodzielnych lokali mieszkalnych	297
3.4. Wspólnoty mieszkaniowe	298
3.4.1. Istota i rodzaje wspólnot	298
3.4.2. Kompetencje organów wspólnoty mieszkaniowej	299
3.4.3. Koszty zarządu nieruchomością wspólną	299
3.4.4. Coroczne zebrania właścicieli lokali	299
4. Towarzystwa budownictwa społecznego	300
5. Wstępowanie w stosunek najmu	302
Rozdział XX. Gospodarka odpadami w gminach (<i>Mateusz Karciarz, Tymoteusz Płonka</i>)	303
1. Wprowadzenie	303
2. Obowiązki gmin w zakresie gospodarki odpadami	304
3. Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK)	306
4. <i>In house</i>	308
5. Regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminach	310
6. Pozostałe uchwały regulujące kształt gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	312
7. Zadania burmistrza w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy	314
8. Rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	316
Rozdział XXI. Publiczny transport zbiorowy w gminach (<i>Karol Skrzypiński</i>)	319
1. Wprowadzenie	319
2. Organizator publicznego transportu zbiorowego	320
2.1. Zadania organizatora	321
2.1.1. Planowanie rozwoju transportu	321
2.1.2. Organizowanie publicznego transportu zbiorowego	322
2.1.3. Zarządzanie publicznym transportem zbiorowym	323
3. Operator publicznego transportu zbiorowego	324
3.1. Określenie operatora	324
3.2. Wybór operatora	324
4. Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego	325
Rozdział XXII. Dostęp do informacji publicznej (<i>Łukasz Grzybek</i>)	327
1. Definicja informacji publicznej	327
2. Udostępnienie informacji publicznej	329

2.1. Biuletyn Informacji Publicznej	329
2.2. Udostępnienie informacji na wniosek	329
2.3. Dostęp do posiedzeń rady gminy	330
2.4. Opłaty za udostępnienie informacji publicznej	331
3. Odmowa udzielenia informacji publicznej	331

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl